

Pensjonsreformen

Ledersamling Norske Landbrukstenester

Gardemoen 2. juni 2010

The Willis logo is a dark blue square containing the word "Willis" in white, serif, all-caps font. The logo is positioned in the bottom right corner of the slide, overlapping a yellow and orange gradient background.

Willis

En oversikt over status i gjennomføring av pensjonsreformen

Kortfattet oversikt

Ny folketrygd hva gjelder alderspensjon vedtatt 2007, settes i kraft fra 1.1.2011

- Alle medlemmer av folketrygden som er mellom 62 og 66 år mottar i mars 2010 brev fra NAV om sine pensjonsrettigheter
- Ny AFP settes i kraft fra 1.1.2011
- Ny uførepensjonsytelse, Arbeidsavklaringspenger (AAP), iverksatt 1.3.2010
 - Forskrift om utbetaling av tjenstepensjon sammen med AAP har kommet fra 1.3.2010
- Banklovkommisjonens første delinnstilling til ny tjenstepensjon fremlagt 5. mai 2010

Pensjonsreformen – ny alderspensjon fra 1.1.2011

2.juni 2010

Willis

Hvorfor ny reform

- Vi lever lengre
- Vi pensjoneres tidligere
- Vi har lengre utdanning
- Våre pensjonsytelser øker pga høyere lønn

I sum

•Høyere pensjon lengre, kortere tid å spare til pensjonsalderen

•Problemet er universelt i den vestlige verden, Norge i en særstilling pga oljeformuen

1967

3,9 yrkesaktive pr. pensjonist

2050

1,6 yrkesaktive pr. pensjonist

Hovedprinsippene i og mål med reformen - Arbeid skal lønne seg!

- Alle år skal telle like mye
 - Utover 40 år som i dag
 - Ingen besteårsregel
- Fleksibel pensjonsalder fra 62 til 75 år
 - Det skal lønne seg å jobbe utover 62 år
 - Man skal få motta pensjon og ha arbeidsinntekt parallelt
- Opptjening av rettigheter til 75 år
- Levealdersjustering
 - Modellen gjøres robust i forhold til økt levealder
- Dette hovedprinsippet er også blitt gjort gjeldende både for ny AFP og i forslag til nye lover for tjenestepensjoner

Oppbyggingen av pensjon i ny folketrygd

Garantipensjon

- Sikrer et minstenivå for alle, tilsvarende dagens minstepensjon
- For personer med lav inntekt som tilsvarer en inntekstpensjon under garantipensjonen beholder 20 % av opptjent inntekstpensjon i tillegg til garantipensjonen

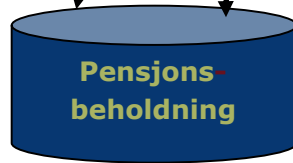
Inntektsavhengig tilleggspensjon

- Opptjening fra første krone av lønnen og opptil 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).
 - Lønn lik 4,5 G for omsorgsarbeid for barn <6 år
 - Eldre, syke og funksjonshemmede; dagens ordninger videreføres
 - Førstegangstjeneste > 6 mnd gir opptjening
 - Dagpenger ved arbeidsledighet gir opptjening
- Hvert år vil det bygges opp pensjonsrettigheter tilsvarende 18,1 % av pensjonsgivende inntekt.
- I opptjeningsperioden reguleres rettighetene årlig med lønnsveksten. Etter uttak reguleres pensjonsbeløpet med lønnsvekst med fradrag for en fast faktor på 0,75 %

Ny folketrygd – en skisse

18,1 % av pensjonsgivende inntekt
Maks beregningsgrunnlag 7,1 G

“Avkastning”
Lønnsregulering

Delingstall

Pensjon

Ny folketrygdmodell

Opptjeningen av pensjon

Tidspunkt for pensjonering har betydning for størrelsen på pensjonsytelsene

Pensjonsalder	62 år	65 år	67 år	70 år
Konto % av lønn	416 %	432 %	442 %	456 %
Delingstall *)	20,57	18,44	17,02	14,94
Årlig pensjon	37 %	45 %	52 %	65 %

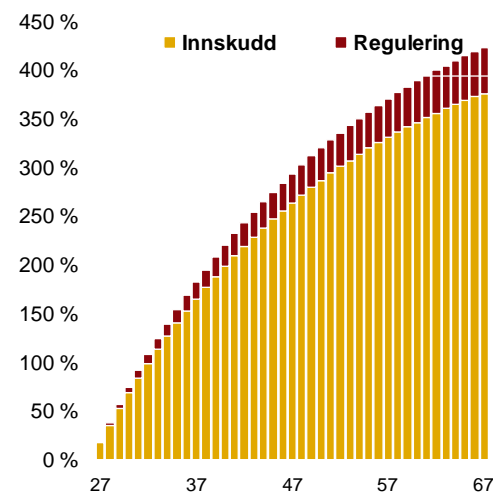
*) Prognose gitt i 2007 gitt for en 30-åring

Nye prognoser publisert i mars 2010 med noe høyere delingstall!

Tilsvarende tall for 1963-årskullet (1. kull med kun ny folketrygd) er:

62: 19,9 65: 17,45 67: 15,83 70: 13,41

Kontobeholding i % av lønn

Ny folketrygdmodell Illustrasjon

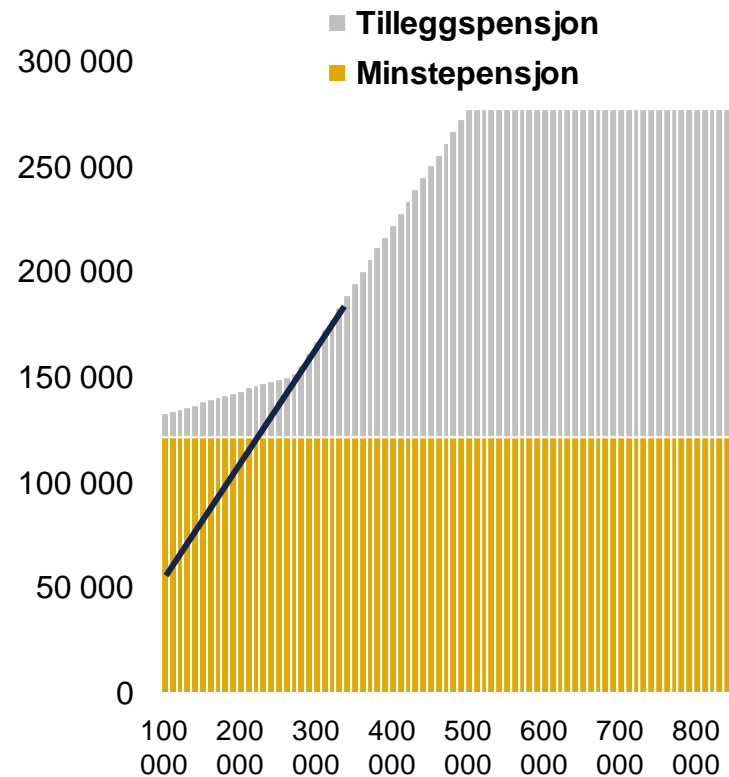
Inntektpensjon opptjenes fra 1. krone

Delvis avkortning mot minstepensjon

Ingen opptjening utover 7,1G (ca 517.000)

... men dette gjelder ved pensjonsalder 67 år

43 års ansettelse
Levetidsfaktor 14 år

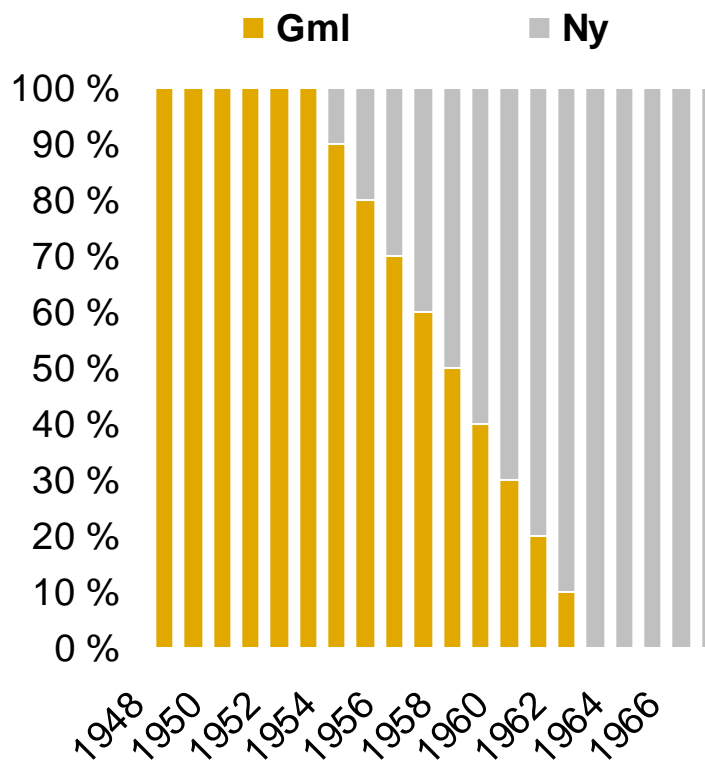

Overgangsregler

De nye opptjeningsreglene skal gjelde for personer født i 1963 og senere.

- De som er født i 1953 og tidligere skal følge dagens opptjeningsregler.
- Personer født i årene 1954 – 1962 skal få beregnet sin pensjon forholdsmessig etter nytt og gammelt system.

Vekting ny og gammel modell

Ny folketrygdmodell

Illustrasjon – pensjonsbeløp i kroner

Uttaksalder **62** år

Fødselsår

Lønn	1948	1951	1956	1963
400 000	155 262	153 116	146 891	133 539
500 000	178 620	174 356	169 819	166 924
600 000	196 416	189 246	178 976	172 752
700 000	206 649	199 319	185 847	172 752
800 000	216 882	209 392	192 717	172 752

Uttaksalder **67** år

Fødselsår

Lønn	1948	1951	1956	1963
400 000	209 740	205 611	200 576	190 169
500 000	242 160	234 920	232 761	237 711
600 000	266 861	255 467	245 452	246 010
700 000	281 065	269 366	254 880	246 010
800 000	295 268	283 265	264 308	246 010

Uttaksalder **70** år

Fødselsår

Lønn	1948	1951	1956	1963
400 000	251 442	245 414	243 316	239 912
500 000	290 389	280 397	282 826	299 890
600 000	319 922	304 921	298 119	310 359
700 000	336 949	321 511	309 310	310 359
800 000	353 976	338 101	320 502	310 359

Gjennomføring mot 2011

Søknad om pensjon

- For å sikre pensjon etter ny folketrygd pr. 1.1.2011 må det søkes innen 31.7.2010

Informasjon

- Alle medlemmer av folketrygden mellom 62 og 66 får medio mars brev fra NAV om sine pensjonsrettigheter
- Gå også inn på NAV.no og logg inn på "Din pensjon" med ditt personnr. og de pin-koder som er mottatt for pålogging til offentlige tjenester. Her kan pensjonen beregnes
- I tillegg vil man motta informasjon fra forsikringsselskap om tilpasning av tjenestepensjoner sammen reformert folketrygd

Forholdet til tjenestepensjon

- Nytt regelverk for utbetaling av pensjon med fleksibel pensjonsalder er sannsynligvis ikke på plass før 1.1.2011, og det er sannsynlig at det først vil være implementert fra 1.7.2011

Ny uførepensjon fra 1.3.2010

Arbeidsavklaringspenger - AAP

2010

The Willis logo is a dark blue rectangle containing the word "Willis" in white, serif, all-caps font.

Willis

Ny uførepensjon - Arbeidsavklaringspenger fra 1.3.2010

- AAP erstatter de tidligere ytelsene under rehabilitering, attføring og tidsbegrenset uførestønad
- Vilkår for å få AAP er at arbeidsevnen er nedsatt med minst 50 %
 - Man må være under aktiv behandling
 - Er under gjennomføring av arbeidsrettede tiltak
 - Er under arbeidsutprøving
 - Er under oppfølging fra NAV etter at behandling og tiltak er forsøkt
- AAP utgjør 66 % av tidligere inntekt, men inntekten begrenses til 6 G (for tiden kr 437.286,-)
- AAP utbetales når sykepenger opphører og tilstås normalt for inntil 4 år
- AAP utbetales med 14 dagers mellomrom som en dagpengesats og det må sendes inn til NAV tilsvarende meldinger som ved arbeidsledighet. Utbetalingen er å anse som lønn og dermed betales samme skatt som ved lønn (ikke pensjon). Utbetalingen er dermed en pensjonsgivende inntekt

Arbeidsavklaringspenger fra 1.3.2010 – utbetalinger fra bedriftens pensjonsavtale

- Inntil 1.3.2010 hadde ikke forsikringssselskapene lov til å utbetale uførepensjon fra bedriftens pensjonsordning sammen med rehabiliteringspenger/attføringspenger
- Fra 1.3.2010 har det kommet forskrifter til LoF om at forsikringssselskapene igjen kan utbetale fra bedriftens pensjonsordning, nå sammen med AAP
 - I forskriften skal det beregnes antatt AAP (66 %) basert på bedriftens innrapportering av lønn
 - Siden NAV ikke fastsetter noen uføregrad i AAP perioden må det også foretas en antatt beregning av uføregraden basert på oppgitt AAP i % av lønn inntil 6 G
 - Forsikringssselskapene kan på denne bakgrunn utbetale uførepensjon med opptil 70 % av lønn. Maks lønn her er 12 G (for tiden 874.572,-). Utbetalingen starter når sykepengene opphører (normalt etter 12 måneder)
 - Skulle pensjonsplanen til bedriften tilsi en høyere pensjon enn maksnivået vil differansen bli tilført bedriften premiefond

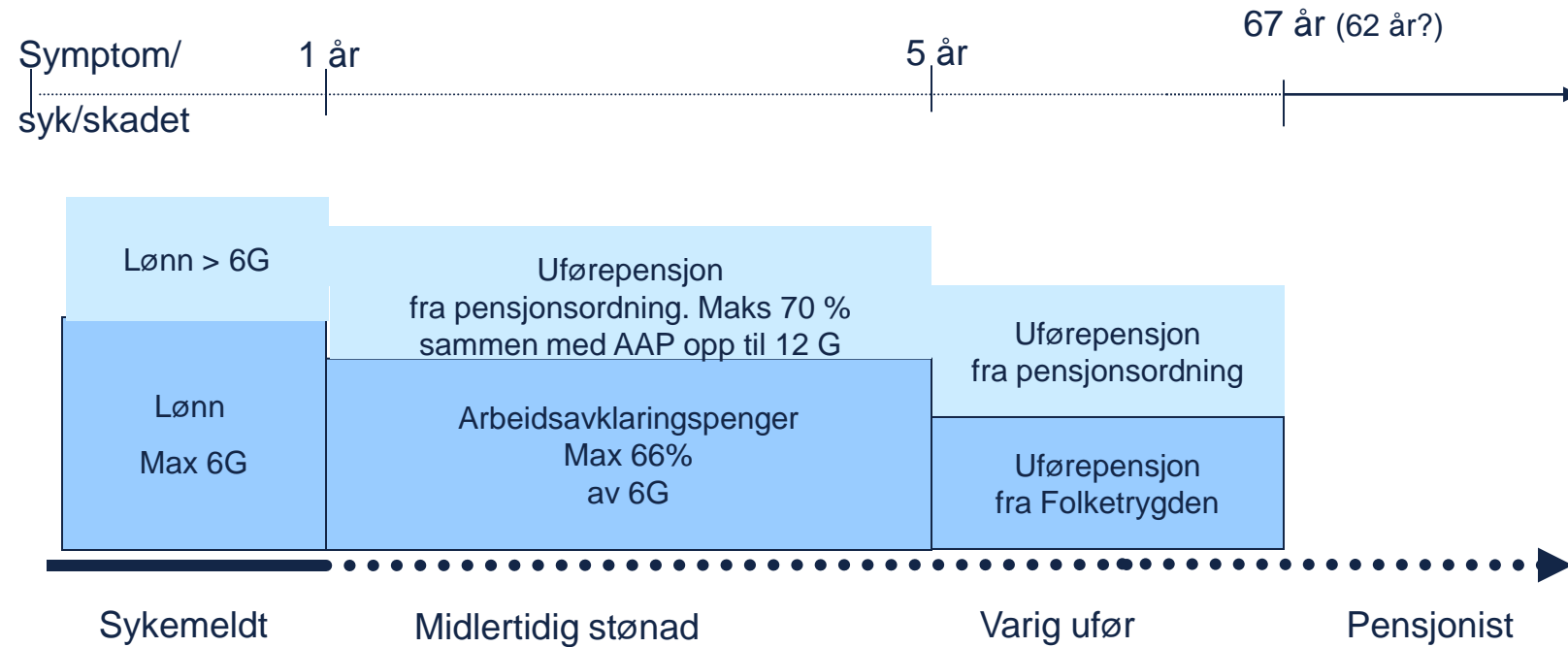
Uførepensjon sammen med AAP - beregningseksempler

To tenkte eksempler hvor bedriftens pensjonsnivå er hhv. 60 % og 66 %

	Pensjonsnivå 60 %		Pensjonsnivå 66 %	
Beregnet folketrygd	200 000	50 %	200 000	50 %
Beregnet pensjon fra bedriften	40 000	10 %	64 000	16 %
SUM	240 000	60 %	264 000	66 %
AAP, beregnet	264 000	66 %	264 000	66 %
Maksnivå 70 %	280 000	70 %	280 000	70 %
Fra pensjonsordningen	16 000	4 %	16 000	4 %
Tilbakeført til bedr. Premiefond	24 000		48 000	

- Beregnet folketrygd over er den samme som forsikringsselskapene benytter i dag, og baserer seg på opptjeningsmodell som følger gamle regler, dvs. folketrygd som gjelder frem til 2010
- Beregnet pensjon fra bedriften tilsvare den pensjon som i dag fremkommer på den ansattes pensjonsbevis

Uførepensjon sammen med AAP - tidslinje

Tilpasninger i bedriftenes pensjonsordninger – nye regler fra 1.1.2011

Innskuddspensjon

Ytelsespensjon

2. Juni 2010

The Willis logo is displayed in white text on a dark blue rectangular background. The text is in a serif font, with the 'W' being significantly larger than the other letters. The logo is positioned in the bottom right corner of the slide, which has a yellow and orange gradient background.

Nytt regelverk for tjenstepensjonsordninger – Banklovkommisjonens delinnstilling 1, mai 2010

- Etter at Hippeutvalget hadde arbeidet med dette spørsmålet frem til våren 2009 ble arbeidet overlatt til Banklovkommisjonen høsten 2009.
- Banklovkommisjonen kommer sannsynligvis med minst 2 delinnstillinger
 - Den første kom 5.5.2010
 - Den andre kommer til sommeren 2011
- 1. delinnstilling omhandler i hovedsak fleksibelt uttak av alderspensjon mellom 62 år og 75 år
- Alle andre tilpasninger som nye innskuddsgrenser og satser samt nye produkter kommer i delinnstilling 2
- For begge ordninger vil det komme en NOU som skal sendes på høring med frist på høsten 2010 og implementeres i lovverket fra 1.1.2011 med endelig frist for selskapene til å utbetale etter fleksibelt uttak 1.7.2011

1. delinnstilling – Innskuddspensjon

- Kommer regler om fleksibelt uttak fra 62 år til 75 år
 - Uavhengig om fleksibel alderspensjon fra folketrygd tas ut eller ikke
- Mulighet for uttak av hel eller delvis alderspensjon sammen med fortsatt arbeid og lønn og dermed opptjening av ny ytelse sammen med uttak
- Det tidligere taket på 10,2 G i maks pensjonsytelse oppheves
- Minste utbetalingstid fortsatt 10 år, men må minst utbetales til 77 år
- Dersom man tar ut full pensjon uten å fortsette å arbeide vil man bli meldt ut av ordningen
 - Betyr i praksis at pensjonisten bærer sine egne omkostninger

1. Delinnstilling - Ytelsespensjon

- For ytelsespensjon kommer også forslag til fleksibelt uttak mellom 62 år og 75 år
 - Egne beregningsregler ved tidlig uttak vil komme og det er i innstillingen foreslått at det innføres et såkalt seleksjonsfradrag på 0,5 % ved 62 år (avtrappende 0,1 % frem til 67 år). Dette fradraget kommer på toppen av den omregning som vil skje ved at man tar ut pensjonen inntil 5 år før og at den dermed skal utbetales 5 år mer.
- Som for innskudd vil pensjonen kunne bli utbetalt uavhengig om fleksibel alderspensjon fra folketrygden tas ut
- Også for ytelsesordninger kan det både være uttak av pensjon samtidige med opptjening av nye rettigheter
- Reglene for opptjening av rettigheter videreføres ved arbeid utover pensjonsalder/uttaksalder
 - Dvs. at man tjener opp eventuell manglende tjenestetid på 30 år
 - Ved full opptjening ved 67 år, som videreføres som beregningsalder, opptjenes kun ny pensjon basert på ordinær årlig premie (altså **ikke** historisk lineær engangspremie) samt at ikke utbetalt pensjon settes på "ventekonto" for å øke fremtidig alderspensjon
 - Det forelås ikke at beregningsalder alternativt kan settes til 62 år, nettopp for å understreke "arbeidslinja"

1. Delinnstilling - Ytelsespensjon

- Dersom man som alderspensjonist senere vil ha rett til uførepensjon er det satt et tak på samlet pensjonsytelse på 100 % av lønn
- For ytelsesordninger blir det også nødvendig med lang overgangsperiode. Denne kan bli opp mot 7-8 år, og betyr at bedriftene ikke må ta stilling til store endringer på sine ytelsesordninger på mange år.
- Dagens ”gamle beregnede folketrygd” basert på opptjeningsregler før 1.1.2011 vil bli videreført tilsvarende overgangsperioden. Det er heller ikke sikkert at man noen gang må foreta endringer og det vil si at pensjonsordningen som sådan gjerne kan videreføres
- Fordelen slik Willis vurderer dette er at endringer på ytelsespensjon dermed ikke direkte vil påvirke bedriftens kostnader, verken likviditetsmessige ved regninger fra pensjonsleverandøren, eller endring i forpliktelsen etter NRS/IFRS. Dette gjelder selv om ansatte velger å ta ut pensjon ved 62 år (beregningssalder for opptjening av rettigheter er fremdeles 67 år!)

1. Delinnstilling - annet

- Det kommer også regler for fripoliser i 1. delinnstilling
 - Den ansatte kan velge hvem som skal utstede fripolisen/kapitalbeviset ved utmelding
- Fra forsikringsbransjen er det også spilt inn at de nye pensjonslovene slås sammen til én lov og ikke to som i dag samt at det ønskes en teknisk opprydning i lovene. Dette er en fordel da dagens lovverk har mange uklarheter og mangler

2. Delinnstilling – hva tror vi

Innskuddspensjon

- Nye og høyere satser for innskudd
 - Forslag på 6,5 % opp til lønn 7,1 G og 12 % for lønn mellom 7,1 G og 12 G? (men burde vel kanskje være $18,1 + 6,5 \approx 24$)
- Endret knekkpunkt til 7,1 G
- Ikke nødvendig med fradragssledd på 1 G i inntekt, dvs. innskudd beregnes fra første lønnskroner
- Målet for innskuddspensjon bør være at de kan tilsvare både private og offentlige tjenestepensjonsordninger med nivå rundt 66 % av lønn opp til 12 G

Ytelsespensjon

- Dagens ytelsesordninger med fradrag for beregnet folketrygd etter 1967-regler kan videreføres uforandret
- Forslag til nye ytelsesordninger der pensjonsnivået settes uavhengig av en beregnet folketrygd
 - Kan bli et nivå på 10-30 % av lønn opp til 7,1 G + eventuelt et tillegg på 40 % av lønn mellom 7,1 og 12 G, men maks nivå 66 % av lønn inntil 12 G (ved 67 år)???
- Forslag om hybridordninger hvor det tjenes opp en viss pensjon i % av lønn hvert år som engangsbetalt ytelse
 - I størrelsesorden 0,3-0,7 % av lønn hvert år tilsvarer et nivå fra dagens 60-70 % ordninger

Konsekvenser ansatte og bedrift - innskuddspensjon

Ansatte

- Fleksibelt uttak er positivt
- Større usikkerhet om "hva som lønner seg". Spekulasjon om uttak?
- Arbeid sammen med pensjon
- Større behov for rådgiving
- Skatteproblematikk ved uttak sammen med arbeid

Bedrift

- Usikkerhet om hvilke arbeidstakere som er tilgjengelig etter 62 år
- Hvilke rettigheter skal arbeidstakere ha til fortsatt arbeid, eventuelt deltid
- Høyere kostnader for arbeidstakere over 70 år som står i stilling (fortsatt innskudd)
- Sannsynlig høyere kostnader totalt sett enten etter eget ønske eller ved forhandling (ref. høyere innskuddssatser)

Noen regneeksempler - innskudd

Uttaksalder

62 år

Født år 1963

Lønn	Folketrygd	Innskudd	SUM	
400 000	133 539	69 782	203 321	51 %
500 000	166 924	87 227	254 151	51 %
600 000	172 752	104 673	277 425	46 %
700 000	172 752	122 118	294 870	42 %
800 000	172 752	139 563	312 315	39 %

Uttaksalder

67 år

Født år 1963

Lønn	Folketrygd	Innskudd	SUM	
400 000	190 169	84 364	274 533	69 %
500 000	237 711	105 455	343 166	69 %
600 000	246 010	126 546	372 556	62 %
700 000	246 010	147 637	393 647	56 %
800 000	246 010	168 728	414 738	52 %

Innskudd 6 %, 15 års utbetaling

Konsekvenser ansatte og bedrift - ytelsespensjon

Ansatte

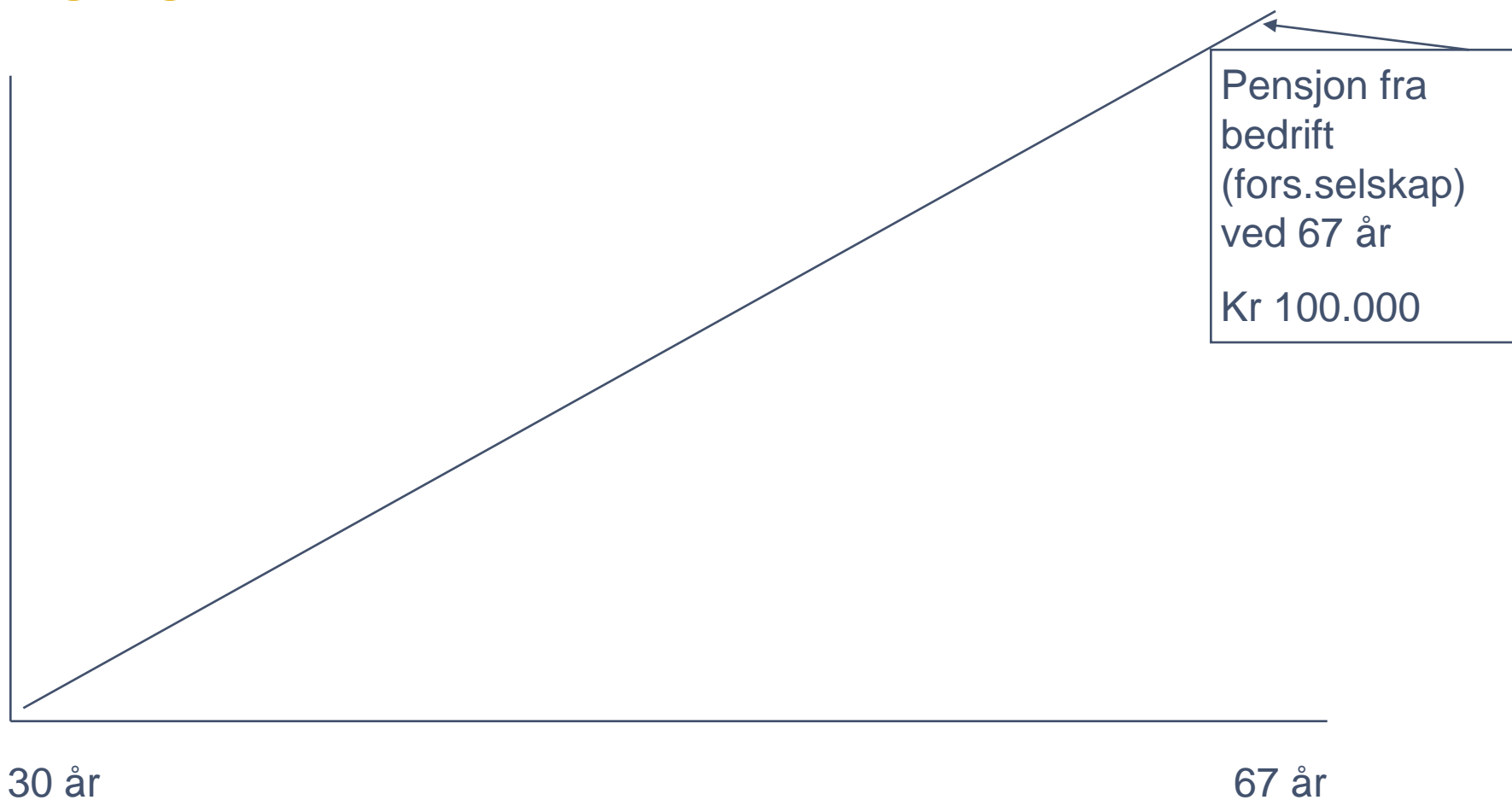
- Fleksibelt uttak er positivt
- Større usikkerhet om "hva som lønner seg". Spekulasjon om uttak?
- Arbeid sammen med pensjon
- Større behov for rådgiving
- Skatteproblematikk ved uttak sammen med arbeid
- Hva er samlet pensjon ved uttak?
- Pensjonsnivå etter gammel modell, f. eks 66% ikke lenger noen fast prosent, avhengig av uttaksalder

Bedrift

- Usikkerhet om hvilke arbeidstakere som er tilgjengelig etter 62 år
- Hvilke rettigheter skal arbeidstakere ha til fortsatt arbeid, eventuelt deltid
- Skal det videreføres en ytelsesordning
 - Tilpasse dagens?
 - Gå over til hybrid?
 - Gå over til innskudd?
 - Ikke gjøre noen ting?
- Informasjon til ansatte: hva slags ordning har vi?

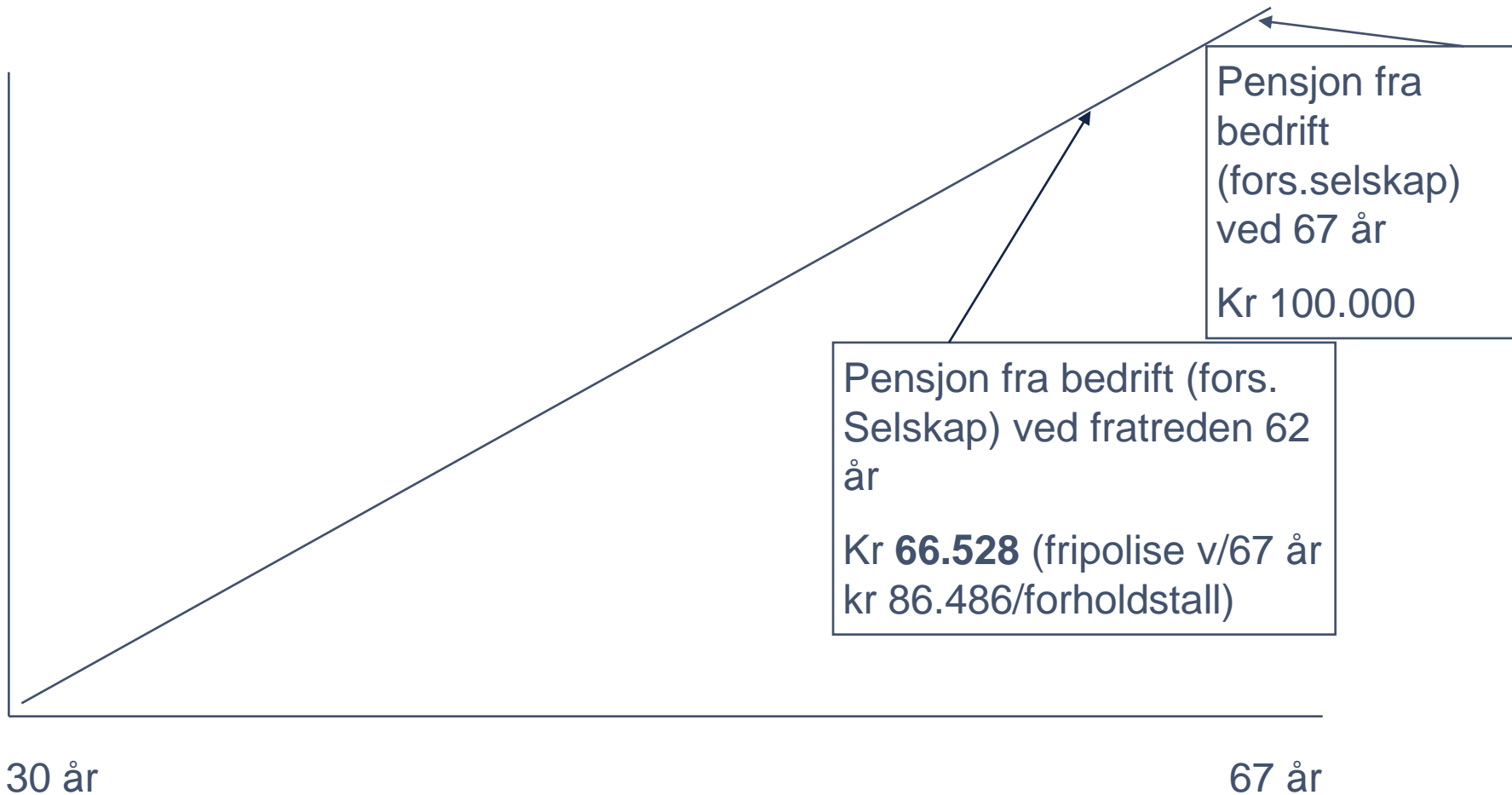
Ytelsespensjon - eksempel ytelse 67 vs. 62

Beregningsalder videreføres til 67 år

Ytelsespensjon - eksempel ytelse 67 vs. 62

Beregningsalder videreføres til 67 år

Avslutningskommentar

Fremleggelsen av innstilling fra Banklovkommisjonen vil bli en offentlig utredning som skal på høring. Endelig lov om fremtidige tjenestepensjoner vil sannsynligvis fravike fra innstillingen(e)

Endringer i lovverk og tilpasninger for foretak vil innføres over flere år, og foretak må regne med at pensjon vil være gjenstand for mange vurderinger både når det gjelder kostnader, ytelser og informasjonsbehov

Willis vil sørge for at NLT til enhver tid er oppdatert!

Takk for oss!